

TILATUKI 2008

Jyväskylä 29.1.2008

Kati Törmä / Mavi

Huom. Vain kulloinkin voimassaolevat säädökset ovat virallisia lähteitä.

ESITYKSEN SISÄLTÖ

- Esityksen pääkohdat
 - Tilatuen hakeminen
 - Tukioikeusrekisteri
 - Tukioikeuksien käytösäännöt
 - Vapaaehtoinen kesannointi
 - Tukioikeuksien haku kansallisesta varannosta

TILATUEN HAKEMINEN

- Tilatukea haetaan tukihakemuslomakkeella 101B
 - tukikelpoisen pinta-alan hallinta-aika vaatimus on muuttunut 10 kk:sta → **yksi päivä 16.6**
 - tätä päivämäärää viljelijän ei erikseen tarvitse missään ilmoittaa
- Peruslohkolomakkeella 102A on esitätettynä tietona
 - lohkojen tilatukiominaisuus → voi vaihtua vuosittain
 - lohkojen kesannointikelpoisuus

TILATUEN HAKEMINEN

30.4.2008 mennessä

- Kasvulohkolomakkeella 102B kasvit ja käyttömuodot
 - tilatuessa tukikelpoisten pysyvien kasvien määrä on lisääntynyt vuoden 2008 alusta
- Peruslohkojen muutoslomake 102C
- Kylvöalailmoitus 117
 - tärkeä päivämäärä 16.6

TILATUEN MAKSAMINEN EDELLYTTÄÄ

- Tukioikeuksien hallintaa 16.6
- Tukikelpoisen alan hallintaa 16.6
- Täydentävien ehtojen noudattamista
 - viljelytapa
 - lakisääteiset hoitovaatimukset
 - viljelykierto → vähintään kaksi kasvilajia tai pellon käyttömuotoa
- Koko maatalousmaan ilmoittamista

TUKIOIKEUDET

- Tukioikeuksia on kolmenlaisia: perustukioikeuksia, kesannointioikeuksia ja erityistukioikeuksia
- Tilatuki maksetaan tänä vuonna **16.6.** tukioikeusrekisterin mukaan tilan hallinnassa olevien tukioikeuksien perusteella
 - **16.6.** mennessä jätetyt siirtoilmoitukset huomioidaan
 - poikkeuksen koko tilan hallinnan siirrot, joita voi tehdä 31.8 asti ja joista tulee ilmoittaa 11.9 mennessä
- Automaattinen käyttöjärjestys

TARRALAPUT POISTUVAT

- Tarralaput poistuvat tukioikeuksista vuoden 2008 alusta alkaen (vaatii kansallisen lainsäädännön muutoksen)
- Tarralappuja ei enää näy tukioikeuslomakkeella 103A
- Tukioikeusrekisterissä vuodesta 2008 alkaen tarralappuja ei enää näy
- Tarralaput poistuvat viljelijöiltä ilman kompensatiota tai erillistä ilmoitusta

TUKIKELPOINEN ALA

- Tilatuessa tukikelpoisia ovat pääsääntöisesti alat, joiden tilatukiominaisuus on pelto tai pysyvä laidun sekä lisäksi tietyt pysyvien kasvien alat
 - täyttöohjeen 2008 liite 3, tarkempi listaus
- **Vuoden 2008 alusta tilatuessa tukikelpoisten pysyvien kasvien määrä on lisääntynyt**
 - tietyt hedelmä- ja vihannesalat
 - näille aloille tukioikeuksien haku kansallisesta varannosta 30.4.2008 asti

TÄYDENTÄVÄT EHDOT

- Hyvä maatalouden ja ympäristön vaatimukset
 - maaperän suojaaminen eroosiolta
 - maaperän kunnosta ja ympäristöstä huolehtiminen
 - pysyvän laitumen säilyttämis- ja hoitovaatimus
- Lakisääteiset hoitovaatimukset
 - lannoitus, lannan käyttö ja varastointi
 - pohjavesien suojelu
 - puhdistamolietteen käyttö
 - luonnonsuojelu

TUKIOIKEUSREKISTERI JA SEN TOIMINNOT

- Tukioikeusrekisterin avulla hallinnoidaan tukioikeuksia
- Uutena toimintona ns. maatilänäyttö
- Tärkeimmät toiminnot tukioikeusrekisterissä
 - tukioikeuksien siirrot
 - uusien tukioikeuksien antaminen
 - tukioikeuksien muokkaus
- Rekisteri edelleen kehitysvaiheessa ja uusia toimintoja tulee jatkuvasti

TUKIOIKEUDEN ARVO

- Tukioikeuden arvo koostuu alueellisesti määritellystä tasaosasta ja tilakohtaisesta lisäosasta
- Tasatuki säilynee samalla tasolla kuin viime vuonna

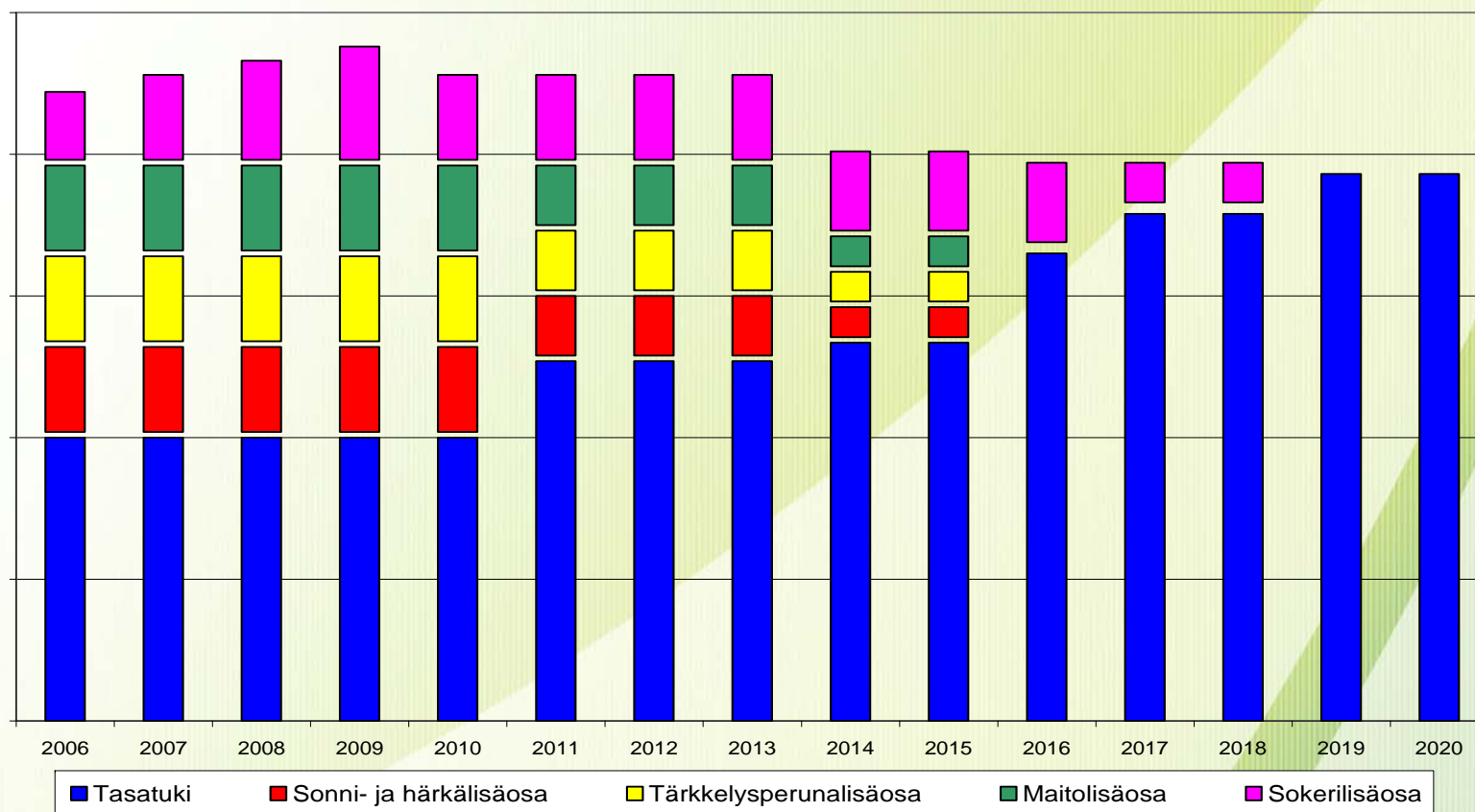
A-alue 246,60 €/ha

B-C1-alue 195,84 €/ha

C2-C4-alue 152,67 €/ha

- Lisäosista ainoastaan sokerilisäosan arvo korottuu vuonna 2008, muiden lisäosien arvo pysyy samalla tasolla kuin vuonna 2007

TUKIOIKEUDEN ARVON MUUTOS 2006-2020

TUKIOIKEUKSIEN KÄYTTÖSÄÄNNÖT

1) Käyttö vähintään joka 3. vuosi

- tilatukea haettava tukioikeuksia vastaavasti vähintään joka 3. vuosi
- koskee kaikkia ns. alkuperäisiä tukioikeuksia, jotka vahvistettu vuonna 2006 ilmoitetun maatalousmaan perusteella tai ovat alkuperäisinä kansallisesta varannosta saatuja
- **HUOM! kaikkina toimeenpanovuosina (2006, 2007 ja 2008) käyttämättömät tukioikeudet leikkaantuvat varantoon**

TUKIOIKEUKSIEN KÄYTTÖSÄÄNNÖT

2) 80 %:n käyttösääntö:

- Alkuperäisiä tukioikeuksia ei voi siirtää ilman vastaavaa peltoalaa ennen kuin niiden ensimmäinen omistaja on kerran käyttänyt eli saanut tilatukea kaikista vahvistetuista tukioikeuksista vähintään 80 %

TUKIOIKEUKSIEN KÄYTTÖSÄÄNNÖT

3) Viiden (5) vuoden käyttövelvoite:

- varannosta myönnettyä tukioikeutta käytettävä joka vuosi viiden vuoden ajan myöntämivuodesta alkaen
- tukioikeutta ei saa siirtää ensimmäisten viiden vuoden aikana (pl. perintö ja ennakkoperintö)
 - huom. sukupolvenvaihdoksessa siirtokielto voimassa tämän hetken säädösten mukaan → lakimuutos?
- koskee seuraavia tukioikeuksia:
 - kansallisesta varannosta myönnettyjä tukioikeuksia (pl. hallinnon määräys tai tuomioistuimen päätös tai vuonna 2008 hevi-alojen perusteella saatuja)
 - tukioikeuksia, joiden kansallisesta varannosta myönnetty arvonkorotus on vähintään 20 %

TUKIOIKEUKSIEN KÄYTTÖSÄÄNNÖT

- Jos tukioikeuden arvoa on korotettu varannosta 20 % (myönnetty varannosta lisäosaa) on tukioikeutta käytettävä ensimmäisen viiden vuoden ajan joka vuosi
 - jos tukioikeus jää ko. viiden vuoden aikana käyttämättä yhtenä vuotena vedetään varannosta myönnetty korotus takaisin varantoon (aikaisemmin koko tukioikeus)
- Varannosta myönnetyn lisäosan leikkauksen jälkeen viljelijän hallintaan jää tukioikeus, jota käytettävä joka kolmas vuosi
 - kun varannosta myönnetty lisäosa on leikattu takaisin varantoon, tukioikeuden siirto on mahdollista

KÄYTTÖJÄRJESTYS

- Tukialueittain
- Ensin kesannointioikeudet
 - järjestetään käyttämättömyyden perusteella
- Sitten perustukioikeudet
 - varannosta myönnetyt, joilla vuotuinen käyttövelvoite
 - kaksi vuotta käyttämättömänä olleet
 - arvojärjestyksessä, arvokkaimmasta alkaen
 - edellisenä vuotena käyttämättä jääneet ennen käytettyjä

VAPAAEHTOINEN KESANNOINTI 2008

- Kesannointivelvoite on poistunut vuodelta 2008
 - vapaaehtoinen kesannointi on kaikille mahdollista
 - vapaaehtoinen kesanto = velvoitekesannon 2007 säädökset
- Kesannointioikeudet on velvoitteen poistumisesta huolimatta käytettävä ensimmäiseksi
 - tavallisia tukioikeuksia voi käyttää vasta, kun kesannointioikeudet on käytetty
 - kesannointioikeudet käytettävä sillä alueella, mille ne on vahvistettu

KESANNON VAATIMUKSET

- Peruslohko on kesannointikelpoinen
- Peruslohko on tilatukiominaisuudeltaan peltoa A (vuonna 2008)
- Kasvulohko täyttää kesantolohkolle asetetut minimivaatimukset
- Peruslohko täyttää hallinta-aika vaatimuksen

KESANNON KÄYTTÖ JA ILMOITTAMINEN

- Kesantokaudella 15.1.-31.8. taloudellinen käyttö kielletty
- Niitettävä 31.8. mennessä
- 15.7. alkaen voidaan kylvää seuraavien vuosien sadonkorjuun kasveja
- Kesantolohkolla on mahdollista tehdä lyhytaikaisia kunnostustoimenpiteitä
- Kesannointioikeuksia vastaavan määrän voi ilmoittaa kesantona, yli menevä osuus ilmoitetaan hvp:nä ja hoidetaan täydentävien ehtojen mukaan
- Jos haluaa kesannoida, mutta ei tilan hallinnassa ei ole kesannointioikeuksia, ilmoitetaan alat hvp:nä

KANSALLINEN VARANTO

- Suomessa yksi maankattava varanto
- Hallinnoidaan TE –keskuksissa
- Varannosta myönnetään tukioikeuksia tietyin perustein
- Kansallisesta varannosta ei myydä tukioikeuksia eikä sinne osteta tukioikeuksia, vaan myönnetään ja palautetaan vastikkeetta
- Käyttämättömät sekä valvonnassa todetut perusteettomasti myönnetyt tukioikeudet tai niiden korotukset palautuvat varantoon

VARANTOHAUN PERUSTEET

- Uusia tukioikeuksia myönnetään seuraavilla perusteilla:

Vapaaehtoisia
jäsenmaalle

- 1) Maataloustoiminnan aloittava uusi viljelijä
- 2) Tilusjärjestely
- 3) Peruslohkokarttojen ajantasaistaminen

Pakollisia
jäsenmaalle

- 4) **Hedelmä- ja vihannesalat, joiden tilatukiominaisuus on C eli pysyvä kasvi**
- 5) 20-vuotisen ympäristötuen erityistukisopimuksen päättymisen
- 6) Vuokratun maan siirto
- 7) Vuokratun maan ostaminen
- 8) Hallinnollinen määräys ja tuomioistuimen päätös

1) UUSI VILJELIJÄ

- Uudelle viljelijälle vahvistetaan tukioikeuksia ostettua tai vuokrattua maatalousmaata vastaavasti, jos sille, joka on myynyt tai vuokrannut kyseisen maan, ei tukioikeuksia ole aiemmin vahvistettu kyseisen alan perusteella
- Maatalousmaan tultava hallintaan viimeistään **30.4.2008**
- Maan tullut olla tukikelpoista **28.4.2006** ja se on tullut ilmoittaa 2006 tukihaussa (pl. luel-, lutu- ja lukl – alat tai alat joiden haltijaan on v. 2006 kohdistunut ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde)

2) TILUSJÄRJESTELY

- Tilusjärjestelyiksi katsotaan maatalousmaahan kohdistuneet seuraavien lakien sisältämät toimenpiteet:
 - Kiinteistönmuodostamislaki 554/1995 (luvut 8 ja 9)
 - Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 603/1977 (23 §)
 - Maantielaki 503/2005 (63 §)
 - Laki yksityisistä teistä 358/1962 (38a §)
 - Laki vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä 451/1988 (2 §)
 - **Ratalaki 110/2007 (53 §)**
- Jos kokonaispinta-ala **kasvaa 0,05 ha tai enemmän**, oikeus hakea tukioikeuksia varannosta kasvanutta alaa vastaavasti

2) TILUSJÄRJESTELY jatkoa

- Viime vuonna ei voinut hakea varannosta tukioikeuksia, sellaisen lisääntyneen pinta-alan perusteella, jolle oli jo aiemmin tukioikeudet vahvistettu
- **Muutosehdotus:** ”Tilatukioikeudet voidaan myöntää tilusjärjestelyn perusteella lisääntyneelle tukikelpoiselle pinta-alalle riippumatta siitä, onko alalle aikaisemmin vahvistettu tilatukioikeuksia. Tilatukioikeuksien vahvistamista voidaan hakea tukikelpoiselle alalle, joka on ilmoitettu pinta-alatukihakemuksella vuonna 2007 tai sen jälkeen.”
- Asiaan ratkaisu lähiaikoina

3) PERUSLOHKOKARTTOJEN AJANTASAISTAMINEN

- Niiden kuntien viljelijöille, joille ajantasaistamisen seurauksena pinta-ala lisääntynyt 5 aaria tai enemmän, lähetetään tieto ajantasaistamisen vaikutuksesta kokonaispinta-alaan
 - jos kokonaispinta-ala **kasvaa 0,05 ha tai enemmän**, oikeus hakea tukioikeuksia varannosta kasvanutta alaa vastaavasti
 - tarkastelussa ei huomioida valvonnan tai viljelijän oma-aloitteisen korjauspyynnön seurauksena lisääntynyttä pinta-alaa
 - **vuonna 2008 vähän ajantasaistettavia kuntia**

4) HEDELMÄ- JA VIHANNESALAT

- Tilatukiominaisuus vuonna 2006 pysyvä kasvi C ja kasvusto (Vna:lla 46/2007 muutos) määritelty tukikelpoiseksi
- Ilmoitettu tukihakemuksella vuonna 2006 (pl. ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde)
- Tukikelpoiset kasvit esim.: omena, luumu, tyrni, marja-aronia ja muut marja-kasvit
- Näiden alojen perusteella saadut tukioikeudet ovat ns. alkuperäisiä eli niitä koskee kolmen vuoden käyttösääntö

5) YMPÄRISTÖTUEN ERITYISTUKI-SOPIMUKSEN (20 v.) PÄÄTTYMINEN

- Ympäristötuen 20 v. erityistukisopimusosalalle ei sopimuskaudella vahvisteta tukioikeuksia eikä siis makseta tilatukea
- Koskee myös niitä sopimusaloja, jotka ilmoitettu 2006 tukihaussa tilatukiominaisuudeltaan peltona
- Sopimuksen päätyttyä voi hakea tukioikeuksien vahvistamista kansallisesta varannosta

6) VUOKRATUN MAAN SIIRTO

- Tilan tai sen osan omistusoikeus on muodostunut varannosta hakevalle:
 - perintönä tai ennakkoperintönä
 - lahjana (maksutta)
 - ostamalla/vuokraamalla symbolisella eli nimellisellä hinnalla vähintään 6 vuoden sopimuksella
- Myyjä/lahjoittaja on jäänyt eläkkeelle maatalous-toiminnasta tai kuollut ennen 28.4.2006
- Kyseinen ala oli vuokrattuna kolmannelle osapuolelle tukihaun 2006 aikana
- Hakija on myyjän/lahjoittajan perillinen

7) VUOKRATUN MAAN OSTO

- Tila tai tilan osa ostettu viimeistään 15.5.2004
- Ostettu tila tai sen osa oli vuokrattuna tukihaun 2006 aikana kolmannelle osapuolelle vuokrasopimuksella
 - joka on vähintään 6 vuoden mittainen
 - joka on ollut voimassa tilan ostohetkellä ja siitä eteenpäin
 - ja jota ei ole kertaakaan uusittu
- Ostajan tarkoituksena tuotannon aloittaminen tai tuotannon laajentaminen 1 vuoden kuluessa vuokrasopimuksen päättymisestä

8) TUOMIOISTUIMEN PÄÄTÖS TAI HALLINNOLLINEN MÄÄRÄYS

- ”Jos viljelijä saa tuomioistuimen lopullisen päätöksen tai jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen lopullisen hallinnollisen määräyksen nojalla oikeuksia tukioikeuksiin tai olemassa olevien tukioikeuksien arvon korotukseen, viljelijälle on myönnettävä kyseisessä päätöksessä tai määräyksessä vahvistettu määrä tukioikeuksia tai olemassa olevien tukioikeuksien arvonkorotuksia jäsenvaltion vahvistamana päivämääränä, ”
 - Huom. tämän artiklan perusteella kansallisesta varannosta myönnettyissä tukioikeuksissa ei ole 5 vuoden käyttövelvoitetta